

Slovenský da Vinci sa ešte len hľadá

Vladimír Jancura

© Perex, a.s.

BRATISLAVA - Má 12 rokov, je z Michaloviec, volá sa Lukáš Počatko a vyhráva jednu súťaž za druhou. Pred rokom zvíťazil v medzinárodnej súťaži o pôvodnú vedeckú hračku.

Nedávno sa vrátil zo svetovej prehliadky mladých autorov vedecko-technických projektov v juhoafrickom Durbane. Predstavil tam maketu svojej magneticko-prítlivovej elektrárne, ktorá zaujala aj odborníkov.

Jeho učiteľka a známi sú však zvedaví, ktorý z Lukášových talentov nakoniec prevládne. Má totiž nadanie vynálezcu, architekta, výtvarníka, spisovateľa, ba aj hudobníka. Napríklad v piatok si prišiel do Bratislavy prevziať prvú cenu vo výtvarnej súťaži Nakresli výskumníka. Vlní vyhral súťaž o najlepší fyzikálny vtip, ktorú organizuje združenie Schola ludus. O týždeň si ide do Hlohovca po cenu v súťaži Ex libris. Vlní tam dostal len cenu poroty, lebo ako 11-ročný bol ešte pod vekovou hranicou predpísanou pravidlami súťaže. V literárnej súťaži Slovenskej pošty obsadil 2. miesto fiktívnym listom bociana pánovi tvorstva - človeku. List sa končí slovami: „Za nič na svete sa nechcem dostať do Červenej knihy.“ Siedmak Lukáš okrem toho stavia modely

lodí a hrá na gitaru vo folklórnom súbore Zemplník.

„Ešte sa nevyprofiloval, ale už azda najbližší rok a jeho osobný záujem ukázu, čomu sa bude venovať prednostne, lebo sotva bude mať dost času na všetky svoje záľuby,“ myslí si Beata Puobišová zo združenia Vedecká hračka, ktorá tvorbu Lukáša sleduje už štyri roky. Sídónia Počatková, Lukášova matka, ne-

Mladý vynálezca Lukáš Počatko z Michaloviec. V piatok si v Bratislave prevzal prvú cenu vo výtvarnej súťaži Nakresli výskumníka. FOTO PRAVDA: IVAN MAJERSKÝ

cháva konečné rozhodnutie na syna, hoci najradšej by z neho mala architekta.

„Keď ho vidím doma, ako si rozloží materiál a modeluje lode, myslím si, že by mu to sedelo najviac.“ Psychológovia tvrdia, že rodičia talentovaných detí zvyknú do nich premietat svoje nespĺnené

túžby a predstavy. Lukášova mama, učiteľka matematiky, učí v matematickej triede pre mimoriadne talenty aj svojho syna.

„Lukášove technické hračky pokojne obstoja ako učebné pomôcky,“ hovorí jeho matka. Je to napríklad jeho bábkové divadielko z kin-

dervajec, ktoré funguje na princípe magnetu. Alebo magický pohár, to je Lukášova najobľúbenejšia hračka, vlní s ňou vyhral medzinárodnú súťaž.

Magnetická prítlivová elektrárň však už nie je nijaká hračka. „Nápad som dostal vo fyzikálnom krúžku, mali

sme vymyslieť nový druh energie,“ rozpráva Lukáš. Morský prúd roztočí vrtulu, ktorá zasa pomocou prevodov roztočí magnety. V umeľohotnej rúre sa posúva kov podľa toho, ako sú k nemu magnety otočené. A vytvára statickú elektrinu, ktorá sa odvádza káblom.

„Pôvodne som si myslel, že to bude fungovať aj vo veľkom, ale už si to nemyslím,“ priznáva mladý vynálezca.

Obdivuje Leonarda da Vinciho. Dokonca sa učí písať ľavou rukou a simultánne aj oboma rukami, ako to robil renesančný umelec a vedec. „Ide to, ale písmo je predsa o niečo horšie,“ pripúšťa Lukáš.

Da Vinci sa do smrti nevedel rozhodnúť, čomu sa prednosť. Mladý Počatko tvrdí, že je to vec náhody.

„Raz ma baví maľovanie, inokedy modelovanie alebo vymýšľanie nových hračiek.“ O nadaných deťoch sa hovorí, že nemajú detstvo. Lukáš takmer nepozná hry s kamarátmi, voľný čas mu vyplní súkromná umelecká škola, folklórny súbor, zdokonaľuje sa v angličtine, kreslí. Má však prečítaného celého Harryho Pottera a dokonca sa pokúša písať jeho pokračovanie. Najradšej však listuje v rôznych encyklopédiách. „Keď niečo neviem, alebo mi niečo napadne, hľadám to v encyklopédiách.“

Podľa Puobišovej je Lukáš „neustále vymýšľajúci a kombinujúci chalan“, ktorý má šťastie na ľudí vo svojom bezprostrednom okolí. Podnecujú ho a pomáhajú mu v rozvíjaní jeho talentov aj sponzorský. Cesta do Juhoafrickej republiky aj niečo stála.

„Bodaj by všetky nadané deti na Slovensku mali Lukášove podmienky,“ pozdychne si Puobišová. Lukášovi robí manažérku jeho mama a bedlivou hľadá príležitosti, ktorých by sa mal a mohol chytiť. „Nemyslím si, že o niečo z detstva prichádza, jeho to všetko baví,“ tvrdí. Podľa Puobišovej sa však Lukáš ešte len hľadá. „Sama som zvedavá, čo z neho nakoniec bude.“

Stručne

Dopravu z Komárna do maďarského Komáromu by mal v budúcnosti ulahčiť nový závesný most s jediným pilierom. Mesto už má potrebnú dokumentáciu a v priebehu nasledujúcich mesiacov bude vybavovať stavebné povolenie. Samotná stavba mosta je podmienená podpisom medzivládnej dohody a získaním peňazí, povedal primátor mesta Tibor Bastrnák. Financovať stavbu by mali oba štáty najlepšie s príspevom fondov Európskej únie. Radnica už Bastrnák listom oslovila ministrov dopravy Slovenska a Maďarska, aby sa za urýchlenú výstavbu mosta zasadili. Doteraz získalo Komárno na prípravu projektovej dokumentácie z fondov EÚ takmer 25 miliónov korún. Súčasný Alžbetin most má už viac ako 100 rokov a podľa odborníkov automobilovej nákladnej dopravy nevyhovuje. Nový most by mali postaviť mimo mesta v smere na Bratislavu. Konštrukcia široká približne 20 metrov by mal držať pomocou lán jediný stredový pilier, ktorý bude vysoký viac ako 100 metrov. (ČTK)

Vláda rokuje s britskou spoločnosťou Cadbury Schweppes, ktorá sa zaoberá výrobou cukrovínok a nápojov, o výstavbe jej nového závodu v hodnote 270 miliónov eur na Slovensku. Zatiaľ nie je známe, kedy chce najväčšia cukrovinkárska firma na svete začať s výstavbou závodu, alebo či uvažuje o jeho umiestnení v iných krajinách regiónu. „Vieme o záujme tejto spoločnosti investovať na Slovensku, pokiaľ však nebudú známe bližšie detaily, nebudeme to komentovať,“ povedal hovorca ministra hospodárstva Branislav Zvara. Poľský denník Puls Biznesu oznámil, že britská spoločnosť, výrobca čokolád Dairy Milk a žuvačiek Trident, zvažuje výstavbu nového závodu na výrobu cukrovínok buď v Poľsku, alebo na Slovensku. (SITA)

Vojenský sudca Vorobel dostal za napadnutie policajta podmienku

Matúš Burčík

© Perex, a.s.

BRATISLAVA - Rok väzenia s ročným podmieneným odkladom dostal bývalý vojenský sudca Ján Vorobel za to, že počas služby opitý ohrozoval v bare hostí a potom zaútočil aj na privolaného policajta. Rozhodol o tom Vojenský obvodový súd v Bratislave. Verdikt zatiaľ nie je právoplatný. Prokurátor aj Vorobel, ktorý ďalej pracuje na okresnom súde v Prešove, sa ešte môžu odvolať.

„Súd uznal obžalovaného za vinného z výtržníctva a útoku na verejného činiteľa. Uložil mu súhrnný trest 12 mesiacov, ktorý mu bol podmienenčne odložený so skúšobnou dobou 12 mesiacov,“ uviedol predseda bratislavského vojenského súdu Pavol Dekánek.

Vorobel sa zatiaľ k rozsudku ne-

”
Súd uznal obžalovaného za vinného z výtržníctva a útoku na verejného činiteľa. Uložil mu súhrnný trest 12 mesiacov, ktorý mu bol podmienenčne odložený

Pavol Dekánek, sudca vojenského súdu

vyjadril. Na pojednávaní súdu, ktorý pre jeho zlý zdravotný stav zasadal v Prešove, sa zúčastnil, krátko pred vyhlásením verdiktu však odišiel z pojednávacej miestnosti. Odvolanie tak môže zväziť ešte po doručení rozhodnutia. V kancelárii Okresného súdu v Prešove, kde Vorobel v súčasnosti pra-

cuje, sa ho redakcii v piatok zastihnúť nepodarilo.

Pri vypočutí na súde sa Vorobel čiastočne priznal k tomu, že v lete 2004 počas služby vystrájal opitý v prešovskom bare Marco. Odmietol však, že by sa dopustil nejakého násillia. Podľa obžaloby útočil na hostí a fyzicky napadol privolaného policajta. Aj keď napadnutie muža zákona Vorobel poprel, svedkovia incidentu to potvrdili.

Po opileckej afére Vorobel odišiel z armády aj so státisícovým odchodným na vlastnú žiadosť zo zdravotných dôvodov. Zákon totiž rezortu obrany neumožňoval prepustiť ho bez nároku na vyplatenie peňazí pred právoplatným rozhodnutím súdu v jeho kauze. Dnes 64-ročný sudca s podlomným zdravím v armáde odsľúžil takmer 40 rokov.